תכנית ממשק צומח לכרמל

עדכון לשנת 2021

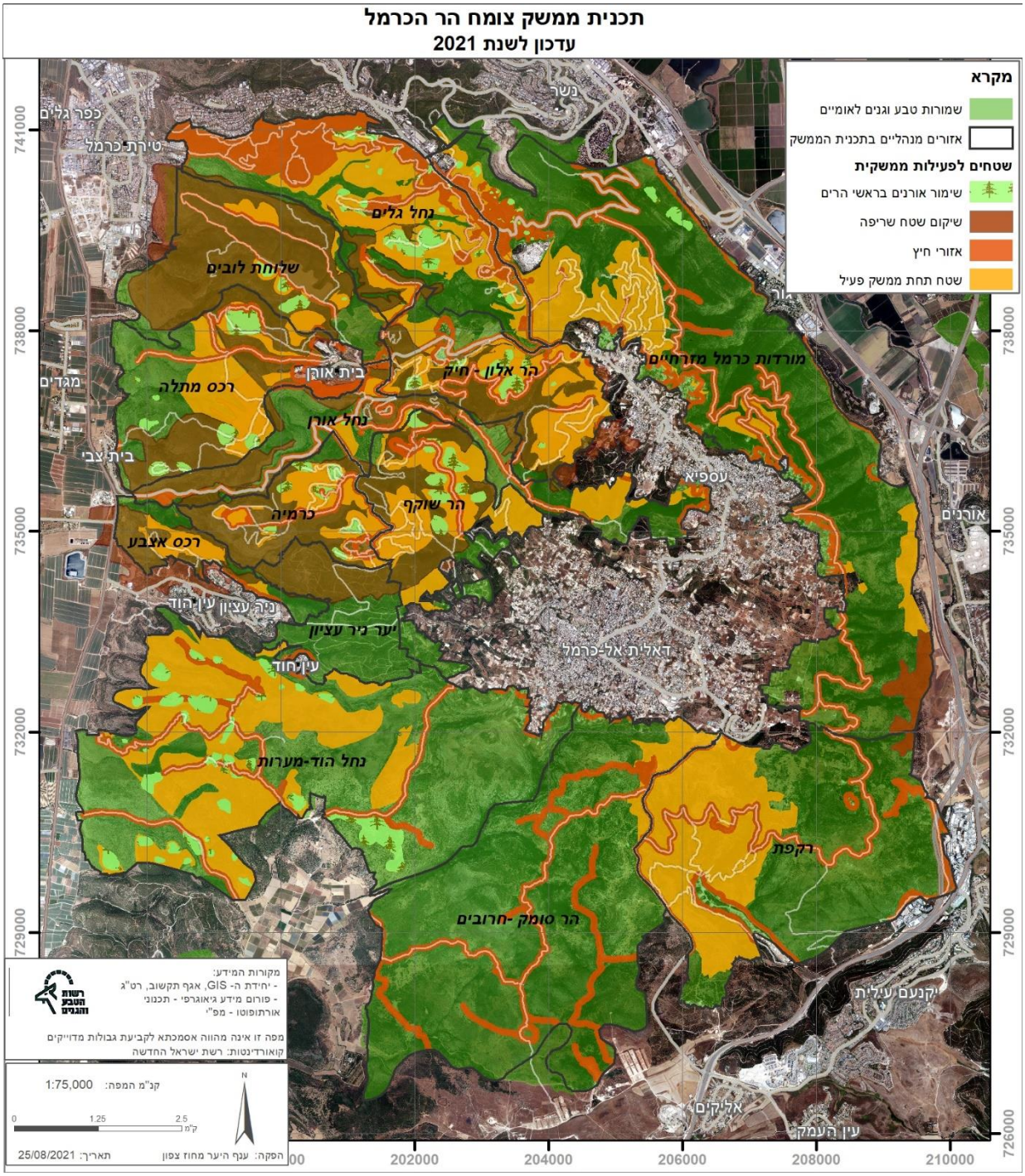
תכנית הממשק לכרמל שנכתבה בשנת 2014 מגדירה חזון לנוף הכרמל ובתי הגידול הרצויים בשטח שמורות הטבע והגנים הלאומיים המרכיבים את פארק הכרמל. התכנית רב שנתית ומבוססת על עקרונות המאפיינים את הכרמל: דילול למניעה וצמצום שריפות בסמוך לישובים, מתקנים דרכים וחיץ גאוגרפי, דילול לשימור עומדים של אורן ירושלים בעיקר בראשי שלוחות, הסרה מלאה של אורנים משטחי חורש טבעי, דילול חורש במטרה לאפשר למינים נוספים כגון שושן צחור ולטאה ירוקה להתקיים ועקרונות נוספים כמו טיפול במינים פולשים ומתפרצים וכד'. כל זאת בהתאם לחזון שהוגדר.

נושא מרכזי שנשאר ברמה של תכנון כללי בזמן כתיבת התכנית הוא שיקום שטח שריפת 2010. תכנית מפורטת לשיקום שטח השריפה נכתבה רק לאחר מיפוי וניטור תגובה של השטח בשנת 2015, כשנה לאחר תכנית הממשק לכרמל, והיא מבוססת על אותם העקרונות כאשר במרכזה טיפול בעץ השרוף ודילול של עצי האורן הנובטים מהר ועל שטחים נרחבים לאחר שריפה.

מטבע הדברים, קיימים שינויים בשטח הדורשים התאמות או תוספות של שטחים לממשק פעיל ולכן נדרש לעדכן את התכנית כל מספר שנים. דוגמא לשינויים כאלה היא שטחים נוספים שנשרפו אותם יש לשקם או אזורים בהם לא ניתן לבצע אזורי חיץ מסיבות שונות כך שיש לתכנן מחדש כיצד להפחית את סכנת השריפות וכד'. כל החלטה על שינויי נעשית בהתאם לעקרונות שהוגדרו.

מסמך זה מרכז את השינויים העיקריים בתכנית הממשק לכרמל נכון לשנת 2021:

1) אזורי חיץ לישובים בשטח פארק הכרמל – שטחי רצועות ההגנה עודכנו בהתאם לשינויים בשטח הבנוי של הישובים. אזורי החיץ לישובים עוספיא ודלית אל כרמל הורחבו באזורים בהם לא ניתן לטפל בסמוך לבתי הישוב מאחר והשטחים בבעלות פרטית.
2) נוספו אזורי חיץ להגנה על מתקני תשתית.
3) דילול היער הנטוע, בעיקר סמוך לדרכים, באזור רקפת.
4) שיקום שטח שריפת 2010 – דילול שני של זריעי האורנים בשטחים שטופלו ודילול שטחים חדשים שאותרו בהם נביטות בכמות גדולה.
5) שיקום שטח שריפה משנת 2020 באזור רקפת ומורדות הכרמל המזרחיים (אזור מחלף תל קשיש).
6) דילול יער אורן נטוע במורדות הכרמל המזרחיים

איור 1 – מפת תכנית הממשק לכרמל הכוללת שטחים שנוספו/ עודכנו בין השנים 2014-2021